

Ekonomikas ministrijai
Brīvības iela 55, Rīga, LV - 1519
pasts@em.gov.lv

SIA ib vogt Latvia
Brīvības iela 40 – 43 · Rīga
LV-1050 · Latvija

www.ibvogt.com

► Kontakti

Līga Dreijalte

+371 28380100

Liga.Dreijalte@ibvogt.com

Rīga, 26.09.2022

Atzinums par tiesību akta projektu “Noteikumi par atļaujām jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai” (22-TA-2553)

Uzņēmums SIA ib vogt Latvia (turpmāk – ib vogt) ir daļa no ib vogt uzņēmumu grupas, kas dibināta 2002.gadā un specializējas lielas jaudas saules elektrostaciju attīstīšanā, finansēšanā un būvniecībā visā pasaulē, un ir uzsācis šādu projektu attīstību arī Latvijā.

Ekonomikas ministrijas izsniegtā atļauja ir viens no būtiskiem un pirmajiem projekta attīstības formālajiem posmiem Latvijā, tāpēc ib vogt vēlas uzsvērt nepieciešamību šo procesu veidot tā, lai visām iesaistītajām pusēm būtu skaidri šīs atļaujas saņemšanas un izmantošanas nosacījumi. ib vogt novērtē Ekonomikas ministrijas centienus mazināt fiktīvo atjaunojamās enerģijas projektu attīstītāju darbību Latvijā. Vienlaikus aicinām izvērtēt dažādu pastāvošo un plānoto nosacījumu mijiedarbību, lai lielas jaudas atjaunojamās enerģijas projektu attīstītājiem netiktu radīti jauni administratīvi šķēršļi.

Ņemot vērā minēto, publiskās apspriešanas ietvaros ib vogt sniedz sekojošus komentārus un iebildumus par tiesību akta projektu “Noteikumi par atļaujām jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai” (turpmāk – MK noteikumu projekts).

1. MK noteikumu projektā nepieciešams precizēt 6.punktu, lietojot tādas Latvijas likumdošanā izmantotos nekustamo īpašumu jomas terminus, kas atbilst šīs normas mērķim. Nekustamais īpašums Latvijā var ietvert virkni zemes vienības pietiekami plašā, tostarp daudzu km² platībā, ģeogrāfiski tiešā veidā nesaistītā teritorijā, kur tehniski iespējams elektroenerģijas ražošanas projektu attīstību plānot vairākiem projektu attīstītājiem, tostarp ar atšķirīgām elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijām. Tādējādi, ieviešot šādu nosacījumu, ib vogt ieskatā nebūtu lietojami termini “nekustamais īpašums” un “kadastra numurs”.

2. Kategoriski iebilstam pret MK noteikumu projekta 8.2. punktā minētā kritērija ieviešanu. Saules fotoelementu iekārtu līdzšinējā attīstība ir bijusi pietiekami strauja un jau šobrīd ir tehniski iespējams 1 ha platībā izvietot vairāk kā 1 MW saules fotoelementu iekārtas, un ir paredzams, ka attīstība šajā jomā turpināsies. Vienlaikus dažādiem projektu attīstītājiem var būt pieeja dažāda attīstības līmeņa iekārtām, tādējādi šāda kritērija ieviešana var veicināt mazāk efektīvu

projektu attīstību, tostarp mazāk efektīvi varētu tiktu izmantots katrs zemes hektārs. Tāpat jāņem vērā, ka jebkurā zemes vienībā var būt izvietotas citas ēkas, infrastruktūras objekti, meži, ūdeņu teritorijas, kas šāda kritērija praktisko ieviešanu un ievērošanu papildus kropļo un rada atšķirīgus faktiskos nosacījumus dažādiem projektu attīstītājiem atkarībā no to rīcībā esošās zemes vienības sastāva.

Ņemot vērā citus šajā MK noteikumu projektā iekļautos nosacījumus un atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam plānoto jaudas rezervācijas maksu, ib vogt ieskatā šāda kritērija ieviešana nav nepieciešama. Tomēr, ja tiek lemts par tāda ieviešanu, ievērojot potenciālo iekārtu attīstības tempu un ierēķinot teritorijas, kas var būt jebkurā zemes vienībā, kur objektīvi nav iespējams izvietot elektroenerģijas ražošanas iekārtas, uz 1 MW nebūtu nosakāms vairāk kā 0,3 ha no attiecīgās zemes vienības.

ib vogt arī vērš uzmanību, ka MK noteikumu projekta 8.2.punktā būtu jāveido ļoti skaidra atsauce uz noteikumu projekta 2.1. un 2.2. punktu, tādējādi neradot iespēju interpretācijai, ka kritērijs ir izpildāms, komersantam norādot pilnu nekustamā īpašuma platību, uz ko tam nepastāv valdījuma tiesības. Kā minēts iepriekš, nekustamie īpašumi Latvijā var sastāvēt no daudzām zemes vienībām daudzu km² platībā, kas izvietoti dažādās, ģeogrāfiski tieši nesaistītās teritorijās.

3. ib vogt ieskatā nepieciešams skaidri definēt, ko saskaņā ar MK noteikumu projektu nozīmē “uzsākt iekārtu ieviešanu”. Jau šobrīd ir novērojams, ka šis nosacījums projektu attīstītāju vidū tiek interpretēts atšķirīgi, kā arī no Ekonomikas ministrijas puses netiek piemērots konsekventi, tādējādi radot atšķirīgus nosacījumus projektu attīstītājiem.

MK noteikumu projekta 4.pielikumā ir norāde, ka apliecinājums var ietvert vai nu norādi par būvvaldes izsniegto būvatļauju vai sistēmas operatora izsniegto apliecinājumu. Tomēr nav skaidrs, kas šajā gadījumā ir sistēmas operatora apliecinājums un ko tas apliecina. Tāpat nav pilnībā skaidrs, uz ko attiecināma 4.pielikumā minētā būvatļauja un tādējādi, kuros gadījumos pietiekams ir “sistēmas operatora apliecinājums”. Neskatoties uz to, ka saskaņā ar spēkā esošo būvniecības jomas regulējumu saules paneļu izvietošana nav uzskatāma par būvniecību, lielas jaudas saules elektrostacijas izveidē tāpat visdrīzāk ir nepieciešama būvatļauja, piemēram, transformatoru, žoga, pievadceļu u.c. saistīto objektu būvniecībai u.tml. Vienlaikus šādu projekta detaļu plānošana ir paredzama vēlākā projekta attīstības fāzē nekā varētu būt iespējams saņemt sistēmas operatora apliecinājumu (pieņemot, ka tas attiecināms un tīkla pieslēguma saskaņošanas sākuma fāzi). Ņemot vērā minēto, lūdzam precizēt vai skaidrot MK noteikumu projektā izmantotos terminus.

ib vogt izsaka pateicību par iespēju piedalīties MK noteikumu projekta publiskās apspriešanas procesā un esam atvērti šos nosacījumus apspriest arī divpusēji ar Ekonomikas ministriju.

Cienā
Līga Dreijalte
SIA ib vogt Latvia
projektu attīstības vadītāja,
prokūriste

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU